

# De kracht van de groene vrijwilliger (2017-2020)

*Maart 2017*

Tellers, vertellers en herstellere. Allemaal mensen die zich vrijwillig inzetten voor de natuur, in de stad of in het landelijk gebied. Al meer dan honderd jaar. Deze mensen maken zich sterk voor hun omgeving en zijn onmisbaar voor natuur en natuurbeleving in Nederland.

Om de ondersteuning van de inzet van deze mensen voor hun groene omgeving toekomstbestendig te maken is een inhaalslag nodig. Een impuls voor de transitie van de bestaande infrastructuur voor groene vrijwilligers. De partijen die dit manifest ondertekenen gaan deze verder verstevigen, uitbreiden en moderniseren. Uitgangspunt is dat de impuls aansluit bij wat er al ontwikkeld is en dat ontwikkelingen vanuit een vraag gestuurd worden.

Dit manifest, een initiatief van de groene vrijwilligersorganisaties SoortenNL, IVN en LandschappenNL, is de start van die inhaalslag. De twaalf provincies en de Staatssecretaris van EZ ondersteunen dit initiatief. Gezamenlijk willen partijen dat alle mensen (ongeacht levensfase, opleidingsniveau, culturele achtergrond of woonplaats) de mogelijkheid hebben om zich in te zetten voor hun leefomgeving. Dat is goed voor natuur en landschap én goed voor de mensen zelf.

De partijen roepen alle natuurorganisaties, die zich inzetten voor natuur en landschap en groene vrijwilligers een warm hart toedragen, op mee te werken aan dit programma.

De partijen geloven in de kracht van de groene vrijwilliger en zetten zich, ieder vanuit hun eigen rol en





verantwoordelijkheden actief in om de vrijwilliger hierin te ondersteunen en faciliteren.

Daarbij staan zes principes centraal:

1. **VERTROUWEN** We werken vanuit een basis van vertrouwen. Het initiatief ligt bij vrijwilligers, wij ondersteunen waar mogelijk. Wij geven vrijwilligers de ruimte om te groeien en bloeien.
2. **KRACHT** De kracht en het plezier van de vrijwilliger staat voorop.
3. **LUISTEREN** We luisteren naar de behoefte van vrijwilligers en spelen daarop in.
4. **IMPACT** We brengen groene vrijwilligers zelf, én hun impact op onze samenleving in beeld.
5. **TOEKOMST** We doen onderzoek naar de groene vrijwilliger van morgen. Waar komen nieuwe vrijwilligers vandaan en hoe kunnen we mensen blijven binden?
6. **SAMEN** Vrijwilligers die ondersteuning zoeken, raken niet verstrikt in een woud van organisaties en papierwerk. Daarom werken overheden en groene vrijwilligersorganisaties zoveel mogelijk samen, met elkaar én met vrijwilligers.

Met de ondertekening van het manifest onderschrijven de partijen daarnaast de contouren van het programma 'De kracht van de groene vrijwilliger'. Met dit programma in opbouw willen de partijen hun samenwerking met elkaar en met andere partners versterken en in concrete acties vertalen. Na verdere uitwerking van het programma zal een 'Raad van vier' in het najaar van 2017 afspraken maken over de concrete



uitvoering van het programma met alle deelnemers en de financiering er van.

Vooruitlopend daarop stelt de Staatssecretaris van Economische Zaken nu al een tijdelijke financiële bijdrage beschikbaar ten behoeve van het doen van onderzoek.

### De doelen van het programma zijn:

1. **Betere samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties:** vrijwilligers zijn van zichzelf. De tijd van toenemende individualisering vraagt om ontschotting bij het netwerk van groene vrijwilligers zoals het zich in de afgelopen vijftig jaar heeft georganiseerd. Het is de bedoeling dat in de toekomst tellers, vertellers en herstellende op regionaal niveau op een vergelijkbare manier worden ondersteund.
2. **Groei vasthouden:** door mensen te blijven voeden met kennis en ondersteuning zullen we in staat zijn de grote groep vrijwilligers die nu al actief is te behouden. Om ook de groei vast te houden is het nodig om een breder deel van de samenleving te enthousiasmeren en het vrijwilligerswerk aan te passen aan hun mogelijkheden.
3. **Betere facilitering van groene vrijwilligers:** de verbreding en de diversificatie waar we voor staan, betekent dat er geïnvesteerd moet worden in de begeleiding door en in het contact vanuit professionele vrijwilligersorganisaties. Moderne digitale middelen moeten meer worden ingezet hiervoor. De verschillende losse burgerinitiatieven van, voor en met vrijwilligers moeten terecht kunnen bij een loket of vraagbaak waar ze eenvoudig toegang krijgen tot kennis over bijvoorbeeld arbeidsomstandigheden of verzekeringen.





## Oproep

Met de ondertekening van dit manifest komen de partijen uit de startblokken voor het programma 'De kracht van de groene vrijwilliger'. Het manifest wordt openbaar gemaakt, onder meer via de website van LandschappenNL ([www.groenevrijwilliger.nl](http://www.groenevrijwilliger.nl)) en heeft een looptijd vanaf de dag van ondertekening door alle partijen tot 1 januari 2020.

Zij roepen alle organisaties die zich inzetten voor natuur en landschap en groene vrijwilligers een warm hart toedragen op zich aan te sluiten bij het manifest en deel te nemen aan het programma 'De kracht van de groene vrijwilliger': samen werken aan een mooie en vitale groene omgeving!

## Bijdragen aan het programma

Het programma is een initiatief van groene vrijwilligersorganisaties SoortenNL, IVN en LandschappenNL en wordt gesteund door de twaalf provincies en de Staatssecretaris van Economische Zaken.

Voor de uitvoering van het programma is een inspanning van veel partijen nodig.

De ondertekenaars van het Manifest zijn voor de startfase bereid de volgende inzet te leveren:

## Groene vrijwilligersorganisaties

- › Bestuurlijk commitment aan de doelstellingen van het manifest door ondertekening
- › Inspanning in het versterken van de samenwerking van organisaties voor groene vrijwilligers
- › Inzet van expertise en mensen voor onderdelen van het programma/begeleiding projectgroepen
- › Inzet van mensen in de provinciale netwerkontwikkeling
- › Beschikbaar stellen van producten die al ontwikkeld zijn en gebruikt kunnen worden in andere provincies

## Provincies

- › Bestuurlijk commitment aan de doelstellingen van het manifest door ondertekening
- › Inspanning leveren om de samenwerking van organisaties voor groene vrijwilligers te bevorderen
- › Beschikbaar stellen van producten, gericht op ondersteuning van vrijwilligers, die al ontwikkeld zijn en gebruikt kunnen worden in andere provincies
- › Bijdragen aan de ontwikkeling van producten op basis van het advies van de Raad van Vier (provincies bepalen zelf welke producten zij mede willen financieren)
- › Inspanning om ná afronding van het programma de resultaten per provincie vast te houden

## Staatssecretaris van Economische Zaken

- › Bestuurlijk commitment aan de doelstellingen van het manifest door ondertekening
- › Voor een vliegende start in 2017 zal de Staatssecretaris van Economische Zaken binnen de relevante Europese en nationale wettelijke kaders, een eenmalige financiële bijdrage beschikbaar te stellen voor onderzoek (benchmark, impactanalyse en motivatie- en doelgroepenonderzoek) dat nodig is voor de verdere uitwerking van het programma.



10 maart 2017

---

## Groene vrijwilligersorganisaties

### LandschappenNL

De heer H. Bartelink,  
Directeur

### IVN

De heer J. de Jong,  
Directeur

### SoortenNL

Mevrouw T. Wolterbeek,  
Voorzitter

### BoerenNatuur.nl

Mevrouw E. Verbij,  
Directeur

---

## De twaalf provincies

De heer J.J. van Dijk,  
Voorzitter IPO Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland

---

## De Staatssecretaris van Economische Zaken

De heer M.H.P. van Dam

